

Střípky z minulosti... Sbor dobrovolných hasičů v Hrbokově (1928-1937)

V jubilejním roce 1928, kdy mladá republika slavila 10. narozeniny, zhodnotil jednatel sboru situaci hrbokovského SDH takto: „*Tak jako vlast naše stále vzkvétá a jde hrdě vstříc k povznesení národa, tak i sbor náš chápe plně povinnosti dobrovolně na sebe vzaté a kráčí kupředu za ideálem sobě vytknutým. Dosti těžko se nám bojuje s živlem dravým, neboť neovládáme takých ochranných prostředků jak sbory sousední, které honosí se se svými stroji motorovými. Sbor náš však tím více váží si svojí stříkačky ruční, neboť jak by s ní srostlý byl, vždyť jest to prvý jeho stroj, který jak k němu mluvil: Jen hrdě vždy proti nepříteli dravému. Členstvo našeho sboru? Toť lidé, kteří opravdově s láskou, často s nasazením života hájí majetky i životy bližních. Není požáru, kde sbor se zúčastnil, by nevynikl neohrožeností, však málokdo dovede práci onu ocenit.*“ (Tak schválně, kolik z vás si při přečtení poslední věty pomyslelo něco o tom, že je to pořád stejné.)

Z výše uvedeného plyne, že sbor si připomínal různá výročí. O dva roky později se zúčastnil ve Vápenném Podole oslavy 80. narozenin prezidenta T. G. Masaryka... „*všechna naše srdce slučují se v modlitbu, v jedinou touhu, by dobrotivá prozřetelnost do nejkrajnějších mezí lidského života zachovala Jeho Osvoboditele k blahu a štěstí veškerého národa a státu našeho.*“ Další velká oslava narození TGM je připomínána v roce 1936. „*K tomu účelu zapálena hranice přesně v 8 hodin večer a přečten bratrem jednatelem proslov hasičstva. Slavnost zakončena státní hymnou, kterouž účastníci zazpívali, a předneseny básně školních dětí.*“

Sbor svou přítomností poskytl podporu nejen v časech veselých, kdy se připomínala různá jubilea, ale i smutných - zejména při pohřbech členů a jejich rodinných příslušníků. Jedním z nejbolestnějších dnů se stal 27. prosinec roku 1935. Toho dne jako by se v Hrbokově zastavil čas. Spoluobčané prolévali slzy hned za dva sousedy, kteří opustili svět živých v týž den a v týž hodinu (23. prosince). Nejdříve přišli smuteční hosté v čele s hasiči dát poslední sbohem paní Pavlíně Horákové, vdově po veliteli sboru. „*Domácí sbor doprovodil zemřelou na hřbitov v počtu 11 členů.*“ O hodinu později se konal druhý pohřeb. Smrtí Josefa Seckého ztratil sbor svého velitele a obec přišla o starostu. Rozloučení se zakládajícím členem sboru bylo skutečně velkolepé. Pohřbu se zúčastnilo „*as 90 bratří hasičů z okrsku heřmanoměsteckého a sousední sbory ze župy nasavrcké. Hudba vojenská pěšího pluku z Čáslavi a čestná rota téhož pluku v počtu 60 mužů. Mimo to doprovázela rakev zastoupená*

obec legionářská as 20 mužů a ohromná návštěva civilního občanstva.“ Jen pro zajímavost, své delegáty vyslaly hasičské sbory obcí: Kovářov, Petříkovice, Vyžice, České Lhotice, Zbyhněvice, Pohled, Vápenný Podol, Seč, Prachovice, Chotěnice a Radlín.

Pospolitost mezi členy sboru byla samozřejmostí, a to nejen při poslední cestě na věčnost. Sbor pamatoval jak na staré členy, kterým vypomáhal pravidelnými starobními rentami (např. jednomu z nich vymohl roční příspěvek ve výši 140 Kč), tak i na činné souputníky, neboť riziko úrazu při zásahu bylo velmi vysoké. V únoru 1932 byla uzavřena pojistka u Hasičské vzájemné pojišťovny v Praze. V případě smrti nastalé úrazem dostala rodina 20 tis. Kč, došlo-li k trvalé invaliditě, získal poškozený 30 tis. Kč. Pamatováno bylo i na dočasnou ztrátu pracovní schopnosti, tehdy se dotyčnému denně (po dobu uzdravovacího procesu) vyplácelo 10 Kč.

V druhé polovině 30. let se začala republika připravovat na možný válečný konflikt s ukřiženým a stále více hrozícím Hitlerovským Německem. *„Od 14. do 18. července (1936) konáno bylo v oblasti české letecké cvičení, které mělo občanstvu ukázat, jak asi bude vypadati příští válka. K tomu účelu nařízeno okresním úřadem, by konány byly noční hlídky a pohotovost sboru ve dne. K nočním hlídkám stanoveni jsme vždy 3 bratři a 3 občané. Tito mají dbáti, by v určené hodiny noční nebylo nikde světlo a osvětlená auta zastaviti a světla reflektorů tlumiti modrým papírem, k tomu účelu obcí naší zakoupeným.*“ Hasiči byli také vyškoleni, jak postupovat, jestliže by došlo k leteckému útoku ve dne. Jejich úkolem bylo ochránit obyvatele před otravným plynem a zápalnými bombami. Jak však v pamětní knize sami přiznali, nácvik na bombové útoky se primárně týkal větších měst. V Hrbokově přesto proběhlo alespoň mimořádné poplachové cvičení, jež bylo zahájeno zvoněním na věži kostela a signálem „hoří“. *„Při tomto cvičení znázorněno hašení ohně způsobeného zápalnou bombou a ošetření otrávených.*“

„Při závěrečném cvičení naší armády prováděném v našem kraji zavítal p. prezident Edvard Beneš do Chrudimě. Na vyzvání naší župy hasičské obeslán byl dotazník našim členům, by se slavnosti této zúčastnili. Přihlásili se za sbor bratři dva, a sice náčelník František Švadlenka a jednatel Josef Švadlenka. Z ovací a nepřehledného davu lidstva provolávajícího slávu hlavě státu za rachotu motorů leteckých nad městem bylo viděti, jak Chrudim váží si vzácné této návštěvy a jaká důvěra je v lidu ku prezidentovi v nynějších nejistých dobách.“

Sestry Válka a Smrt si již v předtuše divoké šestileté vlády prozpěvovaly, chystaly se na svou velkou chvíli. A jak ovlivnily životy lidí v Hrbokově? O tom raději někdy jindy.

Lenka Simonová